

FINANSMINISTERIET

April 2008
J.nr. 34-18

Retningslinjer for udarbejdelse af redegørelser til folketingsud- valg i forbindelse med lovovervågning

1. Indledning

I folketingsåret 1999/2000 blev det besluttet at etablere et forsøg om lovovervågning.

Rammerne for lovovervågningsinitiativet fremgår bl.a. af statsministerens bemærkninger til regeringens lovprogram 1999/2000 og Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet. Her fremgår det bl.a., at formålet med lovovervågningen er at styrke og systematisere vurderingerne af, om de mål, der sættes med lovgivningen, bliver nået, og om forudsætningerne holder. Det fremgik endvidere, at lovovervågningen indebærer, at der efter fx en tre-årig periode afleveres en redegørelse til det relevante folketingsudvalg. Redegørelsen skal først sendes i høring hos de myndigheder, organisationer mv., der var inddraget i lovens udarbejdelse.

I Folketingsåret 2002/2003 er de første redegørelser som følge af lovovervågningsinitiativet blevet fremsendt til de relevante udvalg. En del ministerier har i den forbindelse efterspurgt retningslinjer for udarbejdelse af redegørelserne samt retningslinjer for den interne proces frem til forelæggelse for folketingsudvalget.

På den baggrund er denne vejledning udarbejdet. Vejledningen indeholder de nærmere retningslinjer for indholdet af den evalueringsredegørelse, der skal udarbejdes for lovforslag, der er udvalgt til lovovervågning. Vejledningen indeholder desuden retningslinjer for den interne proces frem til, at redegørelsen kan oversendes til folketingsudvalget. Lovovervågningsinitiativet vil blive evalueret, når der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for en evaluering.

2. Hvilke lovforslag udvælges til lovovervågning

I forbindelse med udarbejdelse af lovprogrammet, er der årligt blevet udvalgt et antal lovforslag, som skal være omfattet af lovovervågning. Departementschefgruppen for lovkvalitet, udarbejder efter en drøftelse med de relevante departementschefer en endelig indstilling til regeringen om udvælgelsen. Kriterierne for at udvælge et lovforslag til lovovervågning fremgår af nedenstående boks 1.

Boks 1: Kriterier for at udvælge lovforslag til lovovervågning

Et lovforslag kan fx udvælges til lovovervågning, hvis:

- Der lovgives på et nyt område, hvor der ikke tidligere har eksisteret regulering
- Der er usikkerhed om konsekvenserne af lovforslaget. Det kan både være økonomiske og administrative konsekvenser for offentlige myndigheder og virksomheder.
- Der er usikkerhed med hensyn til om de mål, der ønskes opnået med lovforslaget, kan nås med de styringsmidler mv., der er indeholdt i forslaget.

Det skal bemærkes, at et lovforslag også kan udvælges til lovovervågning efter, at lovprogrammet er offentliggjort, og forslaget er fremsat i Folketinget. Spørgsmålet om lovovervågning kan indgå i de politiske drøftelser af forslaget.

3. Det skal fremgå af lovforslagets bemærkninger, at forslaget er udvalgt til lovovervågning

Når et lovforslag er udvalgt til lovovervågning, skal dette fremgå af lovforslagets almindelige bemærkninger. Det bør også fremgå af bemærkningerne, hvilke konkrete målsætninger eller succeskriterier, der er sat med lovforslaget, og som der dermed skal følges op på i forbindelse med redegørelsen om lovovervågning. Det er en fordel, hvis det er muligt at kvantificere målsætninger og succeskriterier. Af bemærkningerne bør desuden fremgå, hvornår det forventes, at redegørelsen udarbejdes.

4. Hvornår skal der udarbejdes en redegørelse om lovforslag, der er udvalgt til lovovervågning

Hovedreglen er, at redegørelsen om lovovervågning skal afleveres til det pågældende folketingsudvalg tre år efter, at loven er trådt i kraft. Når loven har virket i tre år, må det som hovedregel forventes, at der er indhentet tilstrækkelig erfaring med loven til, at denne kan evalueres.

I nogle tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at udskyde redegørelsen. Det kan fx være i forbindelse med, at der planlægges større rapporter eller analyser, hvor det er hensigtsmæssigt at udarbejde redegørelsen om lovovervågning i forlængelse af det planlagte udredningsarbejde. I de tilfælde, hvor lovovervågningsredegørelsen indgår i andre rapporter, er det vigtigt, at det klart fremgår af den pågældende rapport, at lovovervågningsafrapporteringen indgår som en del af denne.

Selvom tidspunktet for lovovervågningsredegørelsen falder umiddelbart før en planlagt lovændring, bør lovovervågningsredegørelsen udarbejdes. Redegørelsen kan i de tilfælde indgå i det lovforberedende arbejde og være med til at sikre, at eventuelle u hensigtsmæssigheder i loven bliver fjernet.

5. Indhold af redegørelse om lovovervågning for love

I boksen nedenfor er angivet et forslag til disposition for en redegørelse om lovovervågning.

Forslag til disposition for en redegørelse om lovovervågning

1. Indledning

- Baggrundsinformation om loven (baggrunden for loven, overordnet formål, hvornår den blev vedtaget).
- Baggrunden for at loven blev udvalgt til lovovervågning.
- Hvilke konkrete målsætninger eller succeskriterier i loven det er meningen, at redegørelsen skal følge op på.

2. Hørte organisationer og myndigheder

- En oversigt over hvilke organisationer der er hørt.
- En sammenfatning af de hørte parter holdning til, hvorvidt loven lever op til de konkrete målsætninger.

3. Ministeriets vurdering

- Ministeriets vurdering af, hvorvidt loven lever op til de konkrete målsætninger eller succeskriterier.
- Er der ændret i de forudsætninger, som lå til grund for lovens vedtagelse.

4. Konklusion

- En samlet vurdering af, hvorvidt loven har levet op til målsætningerne. Herunder en stillingtagen til hvorvidt det anbefales at justere loven i lyset af evalueringen.

Når organisationer og andre myndigheder bliver spurgt, om loven har levet op til de målsætninger, der blev fastsat i forbindelse med lovforslaget, er det vigtigt, at målsætningerne er klart angivet i høringsskrivelsen.

6. Proces for fremlæggelse af redegørelse for folketingsudvalget

Departementschefgruppen for lov kvalitet vil evaluere forsøget med lovovervågning, når der er et tilstrækkeligt grundlag for det. Finansministeriet skal orienteres, når ministerierne udarbejder en redegørelse i forbindelse med lovovervågning.

Redegørelser sendes til det pågældende folketingsudvalg med kopi til Finansministeriets enhed for afbureaukratisering på e-mail depapc@fm.dk.